

Tas Patweefchu draugs.

1841. 20 Novbr.

47ta lappa.

S a u n a s i n n a.

Is Peterburgs. (12 Sept.) Nowgorodes gubbermenti, turwu pee Kree-wu zeema (fo nosauz: Dmitrijewa kalns) bija leels, tukfchs purris, kas, sinnams, ne weenam pascham zilwekam fo derreja, bet arri wehl ar saweem nelabbeem twaikeem teem laudim pee wesselibas fflahdeja, kas winnam apfahrt dsihwoja. Utraddahs tanni zeema wezs gudrs semneeks, wahrda Upanaffi Artamonow, tas preeksch trim gaddeem atnahze pee teefas un sohlijahs, scho paschu purri ar sawu spehku, draudses lahdei par labbu, iskalteht un pa wissam fataifihht par labbu semmi. Waldneeki labprahht winnam to patahwe; un kad winsch nu 3 gaddus ar scho darbu bija puhlejees, arri turkflahht naudas deefgan tehrejis, tad winsch ar preeku saweem beedreem ta neaugliga un newesseliga purra weeta eedewe smukku semmes gabbalu ar ptawahm un druwu, kas draudses lahdei us preekschu gan labbu naudu warrehs isdoht. — Kad krohna=muischu ministers to dabbuta sinnaht, tad winsch tuhlin augstai senahhta=teefai rakstija, un to waizaja: woi ne warroht schim gohda=wihram itt ka par atlihdsinafchanu par wissahm winna puhlehm un tehreinem to paschu semmes=gabbalu, fo winsch ar sawu teizamu darbu pats sagahdajis, us 50 gaddeem ta atwehleht, ka winnam arri pahh wissu to laiku ne kahdas dohshanas neds klauhschanas par to ne nahhtohs. Senahhta=teefa nospreede, ka lai ta noteekoht, ka ministers pehz taisnibas effoht nodohmajis; un nu Artamonow jau ar gohdu sanemm, fo ar sawu kreetnu strahdashanu nopelnijis; laikam tas arri wehl winna behrneem par labbu nahhs; un kad tad sawa laikâ tee 50 gaddi buhs pahrgahjuschi un ta semme tiks draudsei eedohta, laudis ir tad wehl winna wahrdu flawehs, pateikdami un swehtidami. — Raut jelle arri zittas weetas tee mihti semneeki us tahdeem un lihdsigeem labbeem darbeem dohtohs! Buhtu teescham dauds labbaki, ne ka winni ta, ka gan dascha mallâ noteek, us dershchanu dohdahs un schahdeem tahdeem murgeem pakkat=dennahs, kas winnus un zittus laudis leela fflahde wedd; bet kas saweem brahteem par labbu puhlejahs, tas, ka jau daudreis effam peedsihwojuschi, nahh gohdâ, un paschi waldneeki to atsihst un winnam palihds. — Lai Deews winnus us to apgaifmo un teem dohd sawu debbesigu swehtibu! (G. E.)

Kahrli's, tas puff, atstauka saldat's.
Stahst's.

(Sesta dakt'a.)

Til ko mah'te pa durwim isgahjuse, eenahje istabâ Jurris un Mahr'tinsch, kaimina dehli, kas ar Kahrli bija usaugusch'i; nahje sawu draugu apfweizinaht. Kahrli's teem gahje pretti, rohku mihligi pasneedse un luhdse, lai winneem blakam us to garru beuki pee krahfns nosehdahs.

"Igi tew jau gaidijam;" — tà Mahr'tinsch eesahje — "jo tu mudes sehns mums wiffur truhki."

"Zeescham!" — tà fazzija Jurris — "kad isgahjuschâ fwehtdeenâ kroggâ bijam danjojusch'i, un wehl kahdus smeeklus gribbejam taifist, tad ne weena ne bija, kas ko eesahje; bet wiffi sauze: kaut tikween wehl Kahrli's schê buhtu, tad wifs labbi isdohrohs!"

"Zuhs, kâ taggad dsirdu, wehl ar ween esseet tee wezzi!" — tà fazzija Kahrli's ar behdigu firdi.

"Sinnams, ar ween preezigi un bes behdahm! Lustigalus wihrus ne at-raddisi pah'e mums;" — tà atbildeja Jurris — "wiffwairak tad, kad kahdu glahst-brandwihna effam dsehrusch'i, tad eet lihgfmi zaur pafauli!"

"Bet woi tu arri sinni, draugs, kâ tu us tahdu wihsi zaur pafauli kluhfi? Kâ nabbags ar nuhju woi ar krukkeem; un kas wehl pehz tahdas dsihwibas nahfs?" — wajzaja Kahrli's.

"Es dohmaju" — fazzija Mahr'tinsch, druszin kâ apstulbis — "lustigi dsihwoht un fwehtigi nomirt irr, kâ jau sakka, til dauds, kâ wellam to reh'kenu fajaukt."

"Nu, to muhschigu fwehtibu tew no firds wehleju;" — fazzija Kahrli's ween-teefigi, — "bet woi tu arri schodeen sinni, kad tawa nahwes-stunda nahfs un woi tew laika buhs, us mirschanu fataifitees un tà wellam to reh'kenu fajaukt. Kad nu nahwe tewi pah'rsteigtu, pirms wels tewim makfu buhtu atrassijis, un nu tawa pehdiga stundina tewi lihds aiswestu; kas tad buhtu? jo Deews tee-scham! to bes soh'dibas ne laidih's, kas winnam pretti turresees, un to pestitaju, pehz kurra wahrda tas nosauzees, tà sakkoht, darrijis par grehku kalpu, un —"

"Labb' wakkar'! labb' wakkar', Jahni!" — tà sauze kahdi nu patt eenahk-dami jaunekti no tahs sahdschas; Kaspars, ta skrohdera dehls, un Mikkelis un Frizzis, diwi no Kahrela raddineekeem. Kamehr Kahrli's winnus wiffus mihligi apfweizinjaja, teem rohku sneegdams, kamehr tee masakee scheem arri sawas smuffas gramatas rahdija, tamehr Mahr'tinsch un Jurris skattijahs weens us oheru ar plattahm azzim, un Jurris kluffinam fazzija: Kas wels ar to Kahrli notizzis? Woi ne runna gluschi kâ basnizas-kungs?"

Pa tam bija mah'te wakkarinu eenessuse.

"Nahzeet, behrni, ehst!" — fazzija wezs-tehws, zeppuri nonemdams. Wiffi stahjahs ar saliktahm rohkahm ap galdu. Maria stahweja wezzam lihdsâs, jo winnai schodeen nahzahs to luhgschanu fazzijht. Tâ wezs-tehws to bija eetaifijis, kâ iddeen' weens no winna behrneem woi behrnu-behrneem to ehdamu luhgschanu skaitija; bet teem leelakeem ta bija no galwas ja-sakka.

Maria luhdse tà: "Mihlaj's Debbesu = tehws, tu mums schodeen leelu preeku effi fataifijis zaur to, fa muhsu mihltam brachtam lizzis atnahke un fa tu to ihfu laiku, famehr mehs jau kôhpâ, tik mihligi effi apfwehtijis; fwehti nu arri to barribu, fo mehs baudifim, un dohd' fa tà patt, fâ muhsu meefas jaunu spehku zaur winnu dabbu, arri muhsu dwehfele zaur to debbes = maifi tohp stiprinata, fa mehs tew pa prachtam dshwojam un fawâ laikâ fwehtigi nomirktam. Amen!"

Kad nu wiffi bija apfehdufchees, Mikkelis un Sprizzis lihds pee galda un tee zitti jaunekti us to benki pee krahfns, tad mahte fazzija: Nu mums jel stahsti, Kaheli, fâ tu fanahzi ar Jahni, fâ dabbuja sinnacht pahr tahm beedribahm un = = ="

"Woi ne buhtu labbaki, mihla mahte," — fazzija tehws — "kad winsch mums wiffu isstahstitu, fâ tam pa to laiku, famehr saldats, effoht klahjees, un fâ tas notizzis, fa winsch pa wiffam palizzis par jaunu zilweku; tahs gramatas un tahs beedribas winnam gan laikam buhs palihdsejuschas pee atsihschanas nahke."

"Zâ gan teefcham labbaki buhs!" fazzija wezs = tehws, un arri Sprizzis un Juris, kam jau nahkofchâ gaddâ bija ja = eet kaxa = deenestâ, preezajahs pahr to lihds ar teem zitteem.

Kahelis nu eefahze tà stahstih: "Râ tas ar man to laik' isffattijahs, kad no scheijenes schlihvohs un aisgahju us Berlihni, kur es pee gwardijas biju peerafstihst, to juhs wiffi sinnat. Zur atnahzis, es wezzu Jahni atraddu, kas jau ilgi arri pee gwardijas bija nodohs. Winsch tohs nekruhfschus bija usmeklejis, gribbedams raudsicht, woi kahdi no winna pasihstameem ne atrastohs winnu starpâ. Manni atraddis, winsch tohti preezajahs, fawa wezza drauga dehlu redseht, fo zittkahre daschreis us rohkahm bija neffis. Winsch man tuhlin fazzija: ja es winnam apsohliku, gohdigi un labbi dshwoht, tad winsch fawu wirsneeku luhgtu, manni arri usnemt pee ta pulka, kur winsch pats effoht. Juhs gan warrat dohmacht, fa es, weens pats tanni leelâ nepasihstamâ pilsfehâ atrasdamees un wiffur swefschus zilwekus ween redsedams, winnam wiffu labbu apsohliju. Wirsneeks winna luhgschanu paklaufija, un man ne ween tanni paschâ pulkâ, bet arri tanni rottè usnehme, kur Jahnis stahweja. Schis pahr manni tizzigi, itt fâ tehws pahr fawu behrnu, gahdaja. Es drihs ismahzijos rihloht, fawas leetas puzzeht, un pasinnu wiffu kaxa = deenestu; jo Jahnis man wiffu mahzija. Mans kapteins un wiffi zitti muhsu pulka wirsneeki bija ar man meerâ, man usteize, kur ween warredami, un man arri daudsfreis zitteem saldateem par preekschshimi usrahdija. Zikkai weens pats wirsneeks, kas mums gan arri ar ween bija mihligs un laipnigs, bet arri weentefigs un tohti ustizzams fawâ deenestâ, tas man tomehr ne kad ne usteize, kaut gan daudsfreis ar Jahni farunnajahs un schis winnu ir apmekleja.

Zilweks labbas deenas ne warr panest. Jo wairaf man usteize, jo wairaf es usleelijohs, dohmadams, fa nu jau effoht pilnigs wihrs. Gefahju wezzakeem saldateem turretees lihdsfigs un winneem buht nepaklaufigs un leelmuttigs. Zaur to gan daschu reis stihdinsch nahze, bet preekschneeki man ar ween aisstahweja. Jahnis manni mihligi pamahzija, bet es zittus daudsfreis dsirdeja winnu fauzam par wezzu ruhki, un fa beedri man deht mannas draudibas ar winnu isfmehje, tad es winnu pa wiffam atstahju."

"Zo es arri buhtu darrijis;" — tà Jurris fazzija us Mahrtinu — "jo Zohnis irr gekkis! Kas'tad saldatam meera laikà zits ja=darra, ne kà lustigi dsihwoht un, kad sawu pahru waktu irr nostahwejis, apkahrt wasatees!"

"Tà es arri to reis dohmaju!" — tà Kahrlis fahze stahstihht no jauna — "Es tiffu ar zitteem tahdeem lustigeem brahsteem pasihstams. Tee man wedde us leelu trafteeru, kur pee feenas leeli leeli speegeli ar apseltitahm mallahm karrajahs. Leeli luf-turi, kà pee muhsu zeeniga leelkunga muishâ, bija tur redsami un wissur spihdeja un mirdseja. Tas man patikke labbi, jo tur ar ween arri lustigi beedri atraddahs. Tur arri fatikkohs ar dascheem gekkeem, kas mihligi isfkattidamees, man labbi patikke; tee man eewedde tannis istabâs, kur danzoja, un arri wehl zittâs negohdigâs mahjâs. Tee pahri dahlderu, ko man tehws preeksch kahdas derrigas waijadfibas bija dewis lihds, drihs isputteja. Es gan zaur darbu, ko beedri un preekschneeki man sagahdaja, few daschu grassi nopelnija, bet tas ne bija ne kas. Gefahzu parahdus us-nemt, un kad palaidiba jo deenas jo wairak mannu prahtu pahrwareja, tad es sawâ deenestâ arri wairs ne biju tik ustizzams. Kad to tas weenteefigs wirsneeks no-man-nija, tad man likke pee few alzinahht un man usrunnaja laipnigi, man mahzidams, zif tohti es zaur tahdu besdeewigu dsihwoschanu prett saweem wezzakeem apgrehkojo-tees, ka es us tahdu wihs arri sawu preekschneeku mihlestibu pasaudeschohht, sawu meefas wesselibu pohstifschohht, un ka breefmas un isbailes man gallâ buhschohht. Zo tà wehl fazzija: Deews, kam azzis irr kà ugguns=leefmas un ir wiffas apsehptas leetas reds, tas sawâ lehnprahtibâ gan tahdu besdeewigu dsihwi kahdu laiku warr pazeest, bet tad winsch fakka: "Lihds scheijen un ne tahfaki!" Un tà tas tairnajs Deews tew paleef par aprihdamu ugguni, ja tu ne atgreesees; winna sohdbiba tew grehziineeku woi schè woi tur panahks. Tareh3 apdohma jel, kas pee tawa meera irr waijadfigs, atgreesees pee sawa pestitaja, kamehr wehl laiks irr, un mahzees no So-domas un Gomorras, kahds gals besdeewigeem nahk. — Es tam apfohtliju wissu labbu, bet manna firds palikke, kà bijuse, — auksta un zeeta; neds winna mihligas pamahzifchanas, neds winna bahrgas draudeschanas to spehje pakustinahht. Arri Zohnis, kas man nu beesaki, ne kà lihds schim, apmekleja, man fahze reebt, un es no taunas apsinnafchanas dsihhts, no ta nogreesohs, zif warredams, un dsihwoju tik patt lustigi, kà papreeksch."

"Zo tu itt labbi darrijis!" — tà fazzija Mahrtinsch — schi jau manna tizziba: kamehr zilweks irr jauns, kamehr winnam waijaga lustigi dsihwoht; kad paleef wezs, tad gan laikâ irr, galwu nokahrt un Deewu luhgt."

"Gan drihs dsirdesti, kurp tahda dsihwoscha aiswedd!" — tà Kahrlis atkal neh-mahs runnahht.

D. R.

(Zittas dallas us preekschu.)

(Pee 42tras un 43chas lappas peederr wessels bohgens par pawaddoni, un tur at-rohdahs: Sahkama pufse no tahs sinnas, kà ar ewangeliuma mahzifchanu eet Süd=Ames-rikâ, Gwasanassemme). — (Bes tam meh3 wehl, kà jau lassitaji laikam sinna, wesselu bohgeni likkuschi drikkelt ar to wirsrahtu: Stohlas=behrnu Deewa luhgschanas.)

Drihw drikkelt. No Widsemmes General-gubernementes pusses: Dr. E. E. Napiersky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 46 un 47.

13 un 20 November 1841.

J a u n a s i n n a.

Is Konstantinopeles. Tanni semmè, fo nosauz Albahneseru semmi, un kas appaksch Turku Keisera stahw, dshwo arri labbi leels pulks kristigu zilweku, bet schohs taggad Turki us wiffadu wihsi nemmahs waijaht. Zeefas wairs kristigeem laudim ne isdohd tainibu; katrs Turku zilweks, kam patihk, winneem darra pahri. Daschâ weetà, fur wairak Turku, ne kâ kristigu zilweku dshwo, tur scheem tik ar leelahm dahwanahm isdohdahs glahbtees no warrasdarbeem. Daschs Turkis, kad winnam naudas eegribbahs, eet us eelas un tam kristigam zilwekam, kas winnam pirmajs pretti nahk, pistohli turr kruhts preekschâ un tâ, ar nahwi draudedams, winnam noprassa tik dauds naudas, zil gribb, un kas schim bes kaweschanas ja maffa, ja ne gribb, ka winnu noschauj. Retti kristigeem zilwekeem laimejahs, ar luhgschanahm tahda laupitaja firidi tik atmihkstinahk, ka ar masaku naudu irr meerâ, ne kâ eefahkumâ prassija. Zitti Turki eet kahda kristiga kohpmanna bohde un tur few kaut kahdu prezzi islassa, fo nem lihds, un kohpmannis ne warr drihstetees aisleegt, kaut gan sinnadams, ka ne kapeiku par to ne dabbuhs. Ja kristigam zilwekam tur smuks jahjams sirgs, un tas kahdam Turkam spihd azzis, tad lai no Deewa puffes tam to ne leeds. Un raug, tâ tas tur noteek drihs eeksch wiffahm buhgschanahm. 54.

• L i h d s i b a s.

1.

Za swehta luhgschana, fo mums, mihtli lassitaji, pestitajs irr mahzijis, gan wisseem kristigeem zilwekeem irr labbi sinnama: laikam ikkats to rihts un waktarâs flaita; bet tok retti weens atrohдахs, kas arri wiffus wahrduş pilnigi faproht un fawemm. Schodeen tik iswaijajeet few itt kâ par prohwi, woi juhs tohs wahrduş tanni peektâ luhgschanâ flaidri faproheteet: »Pamett' mums muhsu parahduş, kâ arri mehş pamettam faweem parahdneekeem!« — Woi tad nu te tee beidsami wahrdi itt kâ par mehru Deewa preekschâ likti, lai wihsch sinnatu, ar kahdu prahtu winnam mums ja peedohd? Zeb woi tee sihmejahs us muhsu lepnibu, kurrâ mehş arri preeksch Deewa labpraht, tam Wariseeram lihdsigi, apleezinajam, kahdi schehligi un mihtligi mehş pascheem faweem parahdneekeem effam, un nu Deewu gribbam flubbinaht, lai tâ mums arri atlaisch parahduş? — Ne, Deewam nedş par mehru, nedş par usflubbinaşchanu schee wahrdi, bet mums pascheem par mehru un fewihschi par flaidru sihmi, kâ tas ihsten irr ar to grehkupeedohşchanu; prohti ta: Ramehr tu wehl us grehku zellu un ne dohdees us atgreeschanu, tamehr arri tawi grehki tew ne warr buht peedohti, bet tik, kad tu atgreesees, tad tew zerribas us peedoşchanu, bet tad arri tuhlin ta sihme pee tew parahdahs, ka tawa firds parahdneekeem labpraht peedoht, un arri apsinnaşs to zellu, fur taw s peedewigs prahts irr fatizzis ar Deewa peedewigu schehlastibu. Lai tew tapehş tee wahrdi tahş peektas luhgschanas: »kâ arri mehş pamettam faweem parahdneekeem« Deewa preekschâ par swehtu fohtlişchanu, kas ar ween tawu firidi

lai issteepj us to wajadsigu mihlestibu, fo Kristus tik flaidròs wahròds saweem draugeem pawehlejís, fazzidams: »mihlojeet paschus sawus eenaidneekus.« — Ak zif gudri un schehligi tee wahrdi arri tanni luhgshana! — Kungs, muhsu Deews, pee tew irr dauds peedohshanas, bet schi irr arri tahda, kas grehkam gallu darra un turpretti muhsu firdi jo deenas jo wairak peepilda ar pateizibu un ar mihlestibu us tew un taweem behrneem eefsch Jesus Kristus! Amen. 36.

2.

Saruschinajeet wakkaròs ugguni!

Labbas fainneejes wakkaròs, kad gulleht eet, ohgles labbi apruschina pelnòs, lai tahm, kad rihtu peezeekahs, ugguns netruhkfu. Nu redsi, draugs, darri tu tà arri. Kad gulleht eij, luhds tad sawu Pestitaju, lai winsch tahs labbas dohmas un apnemshanas tawâ dwehsele kòhpâ ruschina, ka tad, kad zelkees, tawas pirmas dohmas irr Jesus; gan redsefi, ka tad us tawa firds-altara ne kad netruhks ugguns. 26.

3.

Gan jau wiffi buhseet nomannijuschi, ka zittas no tahm kriftigahm mahzibahm jums ittin saprohtamas irr, turpretti atkal zittas leekahs tik dsikkas buht, ka juhs wehl lihds schai deenai walti meklejuschi winnas saprast. Bet woi arri jau gruntigi effat pahrdohmajuschi, kas pehz winnas laikam ne wiffas pehz weena sapraschanas mehra irr dohtas? Weenadâ mihlestibâ winnas Deews gan dewis! Tot jau katra mahte, saweem behrneem sagahdadama berribu, daschreis gudri un mihligi dohd ne wisseem weenadu, bet tahdu, ka katram wajaga pehz wesselibas; mannam dohd kruhti, leelakam zeetaku berribu. Tâ patt arri Deews sawas swehtas mahzibas mums zilwekeem us tahdu wihsí irr dewis, ka lai fawemmam ar pateifshanu tahs, fo jau schodeen saprohtam un lai pehz tahm dsihwojam; zaur to arri katra deenâ peeaugfm atsihshana un swehka. Ja tu jau tik dauds to Kungu bihstees, ka tu winna mahzibu ne smahde wis, tad tu arri atraddisi, ka winsch tew jo deenas jo wairak gaismas peefuhra; bet kuesch zilweks pahr to gaismu, kas schodeen winnam atspihd, ne no wiffas dwehseles preezajahs un pateiz, tas teescham naw zeenigs, ka winnam riht leelaka gaisma usreete. Tapehz arri tas gudrs Sibraks (32, 14, 16.) fakka: »Kas to Kungu bihstahs, tas peenemm mahzibu un atraddihs to teefu.« Un pats Kristus (Jahn. 7, 16, 17.) teize: »Manna mahziba ne irr manna, bet ta, kas manni fuhrijís. Ja kas gribb winna prahtu darriht, tas no schahs mahzibas saprattihs, woi ta irr no Deewa jeh woi es pats no fewim runnaju.« Mihstajs Jesus, rahdi katram no mums to Tefwu pehz ta mehra winna sapraschanas, ka mehsw wiffi, winna schehlastibu eeraudsidami, dohdamees, tewi mihloht un tawus wahrduus turreht; lai tas Tefws lihds ar tewi nahf un pee mums mahjas weetu darra. 36.

4.

Labba leeta gan buhtu, mihti lassitaji, ja wisseem zilwekeem weenada tizziba buhtu; bet arri jau pirmas Kristus ar sawu mahzibu pasauli apgaismoja, atraddahs diwas tizzibas: ta Juhdu tizziba un ta tuhstosch-kahrtiga paganu tizziba. Deewa Dehls atnahze Juhdu starpâ un, ar winneem puhledamees, teem fazzija (Jahn. 10, 16): »Man arri wehl zittas awis, tahs newa no schihs kuhts. Arri tahs man buhs atwest; un tahs mannu balst dsiredehs, un weens pats gannams-pulks, weens pats gans buhs.« — Bet tik fo winna gaisma tumshâ atspihdeja, zehlahs arri wairak schelshanas tizzibas deht, ka mums fewischli tas swehts Pahwuls sawâ pirnâ grabmatâ, Korintereem rakstítâ, (1mâ nodattâ) stahsta.

Tatschu wünsch arri tur patt (11, 19) apleezina: »Mahzibas deht schelschanahm waijaga buht jubfu starpâ, ka tee, kas irr leeti derrigi starp jums, tohp sinnami.« — Bet ka mehs fawas firds apmeerinajam, kad arri taggad wehl naw meers eeksch tizzibas leetahm? Lai ar apdohmu uskattam us to deenas gaismu, tur mums jauka lihdsiba atlehts. Pirms faule usreete, drihs wifs tad klufs pahp pafauli; tik uhpis krahz un tahs nejaukas fispahpnes tumfâ aplahrt kraida; bet tik ko pirma rihta gaismina rahdahs, usmohstahs daschs putninsch; un kamehr faule pilnam uslehtkufe, jau kustahs mallu mallâs, kautini un putnini, pukles un sahles flawe to Kungu, katrs pehz fawas dabbas. 36.

. S t a h s t i,

gahjis pafaulê ar kristigu tizzibu no Apustuku laikeem lihds taggad.

1 m a j s l a i k s.

No pirneem waffaras fwehtkeem lihds keiseram Konstantiu.

(No 33fcha gadda lihds 32tam wehz Kristus wehshimschanas.)

3fcha nodalla.

Kâ gauschi pirmâ laikâ tohs kristigus zilwekus tizzibas deht waijaja.

(Weidsama pufte.)

Teem nabbagu kristigeem laudim eeksch Liones un Wiennes pilssehtas Sprantschu semmê usnahze 169tâ gaddâ leelas wehtras. Teem no winneem, kas augstâ kahrtâ stahweja, pagani peepefchi uskritte un tohs wedde zeetumâ. To 90 gaddus wezzu bissapu Potihnus tee niknâ prahtâ tik neschehligi bija faspahrdijufchi, ar akmineem mehtajufchi un winnam tik dauds pahri darrijufchi, ka wünsch zeetumâ jau pehz diwahm deenahm sawu garru islaide. Wehl gruhதாகস waijafchanas zitteem kristigeem zilwekem usnahze, ko ar wiffadahm mohkahn melleja kahrtinahht, lai atfakkohht Kristum. Dsihwoja tanni laikâ nabbaga kalpone, Blaudihna wahrdâ, ta tik teewa un wahriga no meefahm bija, ka pafchi winnas tizzibas beedri ne zerreja, ka spehshohht pastahweht; to pagani mohzija no rihta lihds wakkaram us wiffadu wihsî un tik breefmigi, ka beidsohht pafchi mohzitaji peekuffe un drohfschi isteize, nu wairs ne sinnoht kahdu jaunu mohku isdohmahht un ne mas ne warroht fapraft, ka winna wehl dsihwotaja effohht; jo winna jau pa wiffu meesu bija faplehtsta un jehla fashauستا. Bet tas Kungs winnu warreni bija stiprinajis, ka winna lihds nahwei drohfschi warreja pastahweht, apleezinadama: »es tizzu eeksch Jesu Kristu, bet ko kristigeem laudim kaunu pahrmett, irr tihri melli!« — Us tahdu pafchu breefmigu wihsî arri nomohzija to jaunako mahzitaju Sanktus, bet wünsch, no Kristus stiprinahhts, pafchâs mohkâs ar ween no jauna isfauze: »es esmu kristigs zilweks!« — Pahp to fakkaitufchees, winni tam pee meefas likke apzeetinahht dselses plahtes, un tad tahs nodedsinahht farkanas. Bet kaut gan winnam meesa jau wifs pahp: bija jehla, un no leelahm fahpehm jau pa wiffam sawilkta, tâ, ka wairs ne iskattijahs kâ zilweks, tatschu pastahweja pee fawas tizzibas. Pehz pahri deenahm, kad winnam meesa wehl bija uspampufe, un pahri pahri jehla un tik wahriga, ka to bes fahpehm ne warreja aiskahrt, tee winnu jau atkal nehme preekshâ, mohzihht; bet tof wünsch sawâ tizzibâ ne schaubijahs; un rang, zaur scho ohtru mohzishanu wehl krampis atlaidahs un lohzekli eegreesahs. — Kad tanni laikâ paganu teefas tohs kri-

stigus zilwekus tizzibas deht ar nahwi gribbeja nosohdih, tad papreeksch aizinaja wiffus laudis, lai fanahsoht to stattih, itt ka kummedinu. To jauno mahzitaju Sanktus un wehl zittu wihru, ar wahrdu Matuhrus, kas ne fenn bija lizzees kristitees, wiinu papreeksch abbus neschelligi schaute ar pahtagahm, tad ar warru noschdinaja un apzeetinaja us dselses krehflu, deggofchu, un ta wiinaus gohsajufchi, swehreem mette preekscha; bet kad schie wiinaus tik faplehse, un ne nobeidse wis, tad pagani beidsoht wiinneem ar sohbeneem pa wiffam gallu darrija. To kristigu kalponi Blandihna itt ka par krustu bija issteeufchi un tahdu wiinu pee stabba peefehjufchi, lai tur swehri wiinu norautu un faplehstu; bet kad schie, laikam schelligaka prahca ne ka tee zilweki buhdami, wiinu ne aistikke wis, tad pagani wiinu pataupija us preekschu. Pehzak, kad wehl diwus zittus kristigus wihrus, kas Attalus un Alexander wahrda, us to dselses krehflu bija gohsajufchi un swehreem par barribu demufchi, tad wehl ohtrureis nehmahs, to paschu kalponi mohzih. Ar preekeem, itt ka us kashahm, wiina nahwei gahje pretti. Tee eebahse wiinu tibkla un mette meschawehrscham preekscha, kas ar faweem raggeem wiinu tik ilgi schurp un turp gaisa mehstaja, kamehr wiina fawu garru islaide. Lihds ar wiinu arri nomirre kristigs jauneklis no 15 gaddem, Pontikus wahrda, ar leelu drohschibu gauschas fahpes pazeetis un pee fawas tizzibas pastahweis. — Nonahweja tik pat breefmigi arri dauds zittus kristigus zilwekus; zittus jau nomohzija zeetuma. Tanni Sta wajafchanâ ap-paksch ta Keisera Sewerus arri tas bistaps jeb mahzitajs Irenehus, kas Postih-nufa weeta bija nahjis, lihdsigas nahwes mohkas tizzibas deht iszeete, few debbes krohni nopelnidams. Pahrscho un zitteem tahdeem zilwekeem, kas tanni pirmâ laikâ kristigas tizzibas deht ar drohschibu mohkas un ir nahwi iszeete, fakka wezza dseefma ta:

Kauwas, kauwas, fur nu effat,
 Ra to pirmu laizinu,
 Kur juhs breefmas dauds paneffat,
 Mihlojoht faw' tizzibu! —
 Raug, kahds gars tohs dsinne!
 Nahwes pehdas minne,
 Ra no wiinu drohschibas
 Ir pats fahsans baillojabs.

No tik pasaul' fawz par mantu,
 Un fo laudis eegribbahs,
 Scheem tas wifs bij par negantu:
 Seltis un gohds un kahribas.
 Bailehm tee atrahwahs,
 Deewam ween palahwahs,
 Preezadamees pazeetahs,
 Ir ar swehreem zihnijabs.

Ap to paschu laiku nehme tizzibas deht eeksch Kartahgo pilssehtas, kas pee Afrikas seemeta juhmallas stahweja, daschus kristigus zilwekus wangds. Bija pee schieem arri kalpone ar wahrdu Felizitas un jauna gaspacha no augstas kahrtas, 22 gaddus wezzuma, Winia Verpetua wahrda, kam sihdamu behrnu bija aistrahwufchi no kruhtim. Schai tehws wehl turreja paganu tizzibu un tadeht us wiffadu wihsi puhlejabs, fawu meitu atkal nogreest no kristigas tizzibas. Gahje wehl beidsoht pee wiinas, kad ta jau bija zeetuma, un usrun-naja wiinu ar schieem wahrdeem: »Upschelojees, meita mihla, pahrs manneem firmeem matteem! Upschelojees pahrs fawu tehwu, ja es jebkad scha wahrda zeenigs bijs! Upschelojees pahrs fawu behrniu, kas tok dschwotajs ne buhs, ja tu aiseesi! Paklausi schelligi muhsu luhgschanu, jo, ja tu us tahdu wihsi nomirsi, tad tas mums preeksch wiffseem laudim buhs par kaunu.« Wunsch tai butchoja rohkas, mettahs wiinas preekscha zekds, raudaja gauschi un wiinu wairs ne nosauze par fawu meitu, bet par fawu walbineezi, eeksch kurras rohkahm wiina laime un nelaipe stahwoht. Un raug, ir schahm mihligahm luhgschanahm wiina turrejabs pretti, paklausidama tam Rungam, kas mums pahrs tehwu

un mahtt jamihlo. Abbas feewas, Perpetua un Felizitas, tee mette trakkat gohwei preekschâ, bet beidsöht wiinnas ar söhbeni likke nodurt.

Kad 247tâ gaddâ eeksch Aleksandries pilssehtas Egipteru semmê tohs kristigus zilwekus wajajaja, tad fanehme arri wezzu wihru, Metras wahrdâ, zeet, un wiinnam pawehleja, lai saimojohht Deewu. Kad leedse to darriht, tad tee ar rungahm wiinnu fakuhle, faplehse ar ehrekscheem wiinnam waigu, wilke wiinnu pa semmi zaur wahrteem pilssehtas ahra un tur ar afmineem wiinnu nomehtaja. Pehz tam wiinni uskritte kristigai feewai, kam wahrds bija: Kwinta, to eewedde sawu elku deewu nammâ un tai pawehleja, lai têtahs bildes peeluhdsöht. Kad wiinna, — Êa nahzahs — to leedse un drohschi isfazzija, ka to turroht par negantibu tad, tee wiinnai kahjas fahseje ar strikkeem, wiinnu wilke pa bruggetahm eelahm pilssehtai zaur, wiinnu fadausija pee dsirnawas afmineem un schaute ar pahtagahm; kamehr beidsöht wiinnu atkal wedde atpakkat, kur tee wiinnu bija faheruschchi, un tik têt wiinnu nonahweja pa wissam. — To pabeiguschchi, arri apnehmahs weenprahstigi, to kristigu zilweku mahjas islaupihht. Ikkatrs eeffrehje kaimina nammâ, un laupidams to istukfchoja; tahs labbakas leetas nehme lihds, bet tahs zittas fadedsinaja us eelas; wissa pilssehta to brish isfaktijahs gluschchi, itt Êa eenaidneeki ar karraspehku to buhtu uswarrejuschchi un isposhtijuschchi. — Bes zitteem warras darbeem wiinni arri fagrahbe wezzigu jumprawu, Apollonia wahrdâ, un wiinnai wissus söhbus isgrubde; wedde wiinnu ahr pilssehtas, kur leelu ugguni bija uskuhruschchi, un draudeja wiinnu tuhliht fadedsinahht, ja wiinna sawai tizzibai ne atfazzitu. Wiinna luhdse, lai tik druzin kawejotees, un raug, pa to starpu wiinna patte eelehze ugguni un — fadegge. To wihru Seraphion wiinni fagrahbe wiinna nammâ, mohzija wiinnu breefmigi, kaulus wiinnam falausdami, un tad no kahdas istabas ohra tahschê wiinnu zaur lohgu ismette us eelas. Kristigeem zilwekeem, ihsten faksoht, pa ne kahdu zellu ne bija brishw staigahht, neds pa deenu, neds pa nakti, jo ar ween un wissu pagamu laudis brehze, ka wiinnus, ja sawai tizzibai ne atfazzihhtu, gan eemettischöht ugguni. — Weenu no Keisera fullaineem, Petrus wahrdâ, Keisers pats likke atwest sawâ preekschâ un tur patt breefmigi nokult ar pahtagahm. Bet kad wiinsch tok leedse tahm bildehm kalpoht, tad wiinnam, kaut gan meefas wiinnam jau tik neganti bija faplehstas, ka daschâ weetâ kaulus warreja redseht, tatschu zauras weetas eerihweja ar ettiki un fahli, un kad wiinsch tomehr pastahweja pee sawas tizzibas, tad wiinnu fadedsinaja ar masu ugguni (tas bija 302trâ gaddâ). — Tai 260tâ gaddâ noteefaja ar nahwi to Rohmas bissapu Silstus. Pehz tam likke Rohmas gubernators, kas bija dsirdejis, ka tai kristigai basnizai leelas mantas efföht, to jaunako mahzitaju Laurenzius wahrdâ aiginahht sawâ preekschâ un schim pawehleja, lai isdohdöht mantas. Laurenzius fazzija: »pazetees brishinu, kamehr es wissu fataisfichu un katru leetu fewischki peesihmeschu.« — Gubernators wiinnam trihs deenas dewe waltas. Treetshâ deenâ likke Laurenzius wissus nabagus sanahht, ko tik têt ta kristiga draudse usturreja, un ar teem kohpâ gahje pee gubernatoru un tam fazzija: »Nahz' un stattees muhsu Deewa mantas; wissa tawa sehta irr pilna dahrgu rihku.« — Gubernators gahje ahra; bet kad wiinsch sehtâ zittu ne ko ne redseja, ne Êa nabbaga laudis, tad greesahs ahtri prett Laurenzius, wiinnu ar baltahm azzim ween usfaktidams. »Nahr ko appaitees?« tâ wiinnu schis usrunnaja. »Tas selts, us ko tew prahs stahw, irr prosta leeta ween, ko no semmes isrohht un kas zilwekus stubbina un dsenn us wissadu blehdibu un wisseem nedarbeem; bet tas ihstens selts irr ta

gaismas-mahziba, kam schee nabbaga lautini padewahs. Schee irr tahs mantas, ko es tew apfoblijis; un raug', tē arri wehl dahrgas rohtas, schahs jumprawas un atraitnes; tahs teefcham gresnum's muhsu draudsei!« — »Woi tu man apfmeij?« tā isfauze gubber nators: »es sinnu, juhs ar to leelajtees, ka ne behdajeet pah'r nahwi; luhf', tapeh'z tew arri ne buhs us reis nomirt.« Likke wiinnu nogehrt, un us leelu dselves gohsu apzeetinaht issteptu, lai tā wiinnu pee masa ugguns apswillina lihds nahwei. Kad Laurentius jau labbu laifu ar weenu puffi pee ugguns bija gullejis, tad pats gubbernatoram pee fauze: »Lai nu man apgreesch, jo us weenu puffi jau deefgan esmu zepts.« — Kad wiinnu nu bija apgreesis, tad winsch stattijahs us debbes, peeluhdse Deewu lai ne atlihd sinajoh't Rohmas eedshwotajeem, un islaide dweh'feli.

Weens fohpmannis eefsch Ahlias, wahrda Maksimus, isfauze paschās wiffleelafās mohkās schohs wahrds: »Tahs naw fahpes, kas mums sawa Runga Jesus Kristus wahrda deht ja-zeesch, bet gluschi tibras fataisfchanas us debbes gohdu.« To isfazzijis, winsch ar admireem tikke nomehtah'ts; tas notikke 250tā gaddā.

Woi man arri wehl buhs stahstih't pah'r behrneem, kas Kristus deht mohkas labprah't pajee'te un nomirre? Nu tad klaufait! Papreefch no ta jaunekta, kam wahrds bija Zivillus. Schis bija jauns puifis eefsch Zehsareas, un Jesu gauschi mihtodams, wiinnu wahrdu daud'reis ar stannigu balsi isfazzija. Neds ar draudehm, neds ar sitteneem wiinnu warreja aiskaweht; wiffu lauschu preefchā istelkt, ka eefsch to Deewa Dehlu tizzoh't. Zitti behrni no ta pascha wezzuma wiinnu apfmeije un wajaja, un pats wiinna tehws wiinnu no mahjahm isd'finne. Teefas-kungs likke sawā preefchā wiinnu atwest un fazzija: »mans behrns, es tew wiffu gribbu peedoht, un tehws tew atkal eenems mahjās, un luhf', wiffas mantas, kas tawam teh'wam, us preefchu arri buhs tawas, ja tu tik buhfi gudrs un labbi apdoh'mafi, kas tew pascham par labbu.« — Bet turpretti behrns atbildeja: Es labprah't wiffas zeefchanas panessu; Deews man peenems; man behdas naw pah'r to, ka es no mahjahm isd'sihts; man us preefchu labbaks dsihwoflis buhs. No nahwes ne bailojoh's; jo ta man us labbaku dsihwibu weddihs.« — Kad puifis scho labbu leezibu dewis, tad teefas-kungs wiinnam rohtas likke faset un wiinnu west pee fahrtas. Bet kungs fleppen' teefas-fullaineem bija pawehlejis, puifschu atkal west atpakkat, jo zerreja, ka winsch, to ugguni-redsejis, gan atgreeschotees. Bet jauneklis neschaubigi pastahweja. Kad wiinnu wedde atpakkat, tad teefas-kungs atkal no jauna fahje wiinnu pamahzih't. Winsch tatschu atbildeja: »Taws ugguns un taws fohbins man ne kaitehs wis; es eemu us labbakahm mahjahm; luhdsams, aisstelle man drihs, ka es jo drihsak nah'ku turp.« — See zilweki, kas bija klah't, raudaja wiffi, wiinnu schehlodami. Bet winsch teize: »Zums ih'sten buhtu ja-preezajahs, bet juhs, Deewam schehloht, ne ko ne sinnaht pah'r to pilssehtu, kurp es eemu.« — Ur tahdu prah'tu winsch gahje us nahwi un bija par brihnumu wiffseem laudim, kas to redseja. (Tas notikke 260tā gaddā.)

Zits puifis eefsch Afrikas, ko gubernators ar draudehm zerreja eebailoh't, atbildeja wiinnam ar drohschu fir'di: »Darrajt ar man, ko gribbedami, bet es esmu un palikschu pee sawas tizzibas.«

Eefsch Antiohtas wiini tizzibas deht bija fagrahbuschi wihru, kam wahrds bija Romah'nus; to schaute ar pah'tagahm. Weens saldats, kas wiinnu apfmeije, wiinnam fazzija: »Luhf', taws Kristus irr tik no wakkardeenas, bet muhsu tizziba, muhsu deewi un

bildes irr dauds wezzaki. Romanus atfauze kahdu puifi klast, lai schis atbildetu salda-
tam; un schis teize ar drohschu firbi: Zo arri mehs behrni wairs ne warram tizzeht, ka effoht
dauds deewu; irr teescham tik weens pars Deews, kas firbi dsihwo.« — Par to behrns
tikke schaufts ar rihtstehm, un winna mahte, klast buhdama, winnu eedrohschinaja ar
scheem wahrdeem: »Pazeetees, mans behrns, un effi pastahwigs; drihs tew tahs gohdi-
bas krohnis us galwinas buhs!« Un kad behrns appaksch teem sitteneem beidsiht dweh-
feli islaide, tad mahte raudadama isfauze: »Deews ar tew, mihtajs behrnisch! ta nahwe
winna swehtu irr dahrga ta Kunga azzis!« (Dahw. ds. 116, 15.)

Deews lai swehti arri juhs wiffus, juhs mihti behrni, kurreem laikam schee stahsti
rohka nahk, un lai Deews jums schehligi palihds, ka juhs sawa swehta tizziba arri paleekat
tik pat ustizzami un pastahwigi!

Daudsreis tahds laikos arri pagani paschi pahre tahdu drohschibu brihnojahs un pa-
likke dohmigi. Tas wezs basnizas-tehws, Eisebius wahrda, kas dauds stahstus pahre to
pirnu kristigu laiku farakstijis, tas stahsta arri pahre dascheem kristigeem lautineem, ko
wirsch pars Zuhdu un Wenihziereu semme effoht pasinnis un pahre kurreu pastahwibu lohiti
brihnojees, kad waidineeki winnus fakuhle un beidsiht swehree. a mette preekscha. Weens
no winneem, jauneklis wehl ne 20 gaddus wezzuma, stahweja ar issteptahm rohkahm
Deewu luhgdams preeksch teem lahischeem un laumas-kakkeem, un tee winnam ne mas
ne gribbeja uskrist. Weens wehrsis, ko ar deggofchu dseli winnam rihdinaja wirsu, ne
uskritte winnam, bet sawam pascham waddonam; un tik pehz leelahm puhlehm pagani
tohs swehrus tik eekahrseja, ka jaunekli beidsiht saplehse. Bet schi pastahwiba un droh-
schiba, ar ko dauds kristigu zilweku tahs wiffnegantakas mohkas pazeete, stirinati no
pascha ta Wiffu-augstaka, — schis preeks; ar ko winni breefmigai nahwei pretti gabje un
daudsreis ir paschds fahrtos wehl ar skannigu balfi flawas dsceemas dscedaja, pirms sawu
dwehfeli pa wiffam bija islaidusch, — tas wifs warreni pamohdinaja tohs paganus us
apdohmaschanu, un lohiti palihdsseja, ka tam wajjahtam pulzinam arween jauni barri to tiz-
zigu peegreesahs un draudses ne gabje wis masuma.

Tas treschajs gaddu-sintenis, pa kurreu tik gauschi tohs kristigus zilwekus wajjaja,
bija pa wiffam tahds laiks, fur daschds mallas leelas fajaukschanas notikke. Keemeu wal-
stiba pahre scho laiku gan lihds 50 keiseri weens pakkat ohtra waldbija, ko drihs wiffus tik
saldati ween bija eezehluschi un pehz ihfa laika nokahwusch. Usnahje semmei arri daschas
leelas un grehtas mohkas un to glusch ispohstija. Zo nu tee kristigi zilweki arsinne par
strahpi preeksch wiffahm tahm zeeschahanahm, ko pagani winneem tihschâ prahâ uslikkusch,
bet pagani laikam zaur to wehl palikke dusmigaki prett winneem. Zau tanni 180ta gadda,
kad tas keiseris Rommodus waldbija, un pagani wehl mallu mallas tohs kristigus zilwe-
kus wajjaja, fahje pa wiffu Stablies-semmi, Greekeru semmi un tannis zittas semmes, kas
pee Keemeu walstibas peederreja, laudis ahstruma ar mehrea-sehrgu nomirt. Eeksch Roh-
mas ween, labbu laiku zaur, iknodeen lihds 20,000 zilwekus glabbaja. Ehtopies-semme
nomirre ap to 256tu gaddu ar scho sehrgu tik leels puls lauschu, ka ne mas ne spehje is-
rehklnah, zil mirrouu bijusch. Tanni 311ta gadda, kad arri appaksch keisera Maksimilian
tahs kristigas draudses mekleja isdeldeht, nomirre ar mehri keiseru karraspehka
katra deena 5000 saldati. Arri zitti keiseri, kas tohs kristigus zilwekus paschi bija nihde-
juschi, eekritte azzim redsoht leelas nelaimes, kas schkittahs winneem par sohdbu buht.

Da gaddijahs ar to Keiseru Valerian. Perseru Kehniasch, Sapor wahrda, winnu nehme wangos, un winnu ar ween few klast turreja; likke winnu ikreis, kad pats gribbeja isjast, anahst, mestees zekhs sirgam blakkam, un ta pah'r winna mugguru sirgam uskabpe; par pabeigu likke winnu nodihraht dshwu, un winna meefas eefahlit (Tas notikke 260ta gadda). — Tas Keiseris Galerius apfirge 310ta gadda ar nedseedinajamu flimmibu. Winnam kahjas un pawehders eepue; dokterus un deeweklu-bildes peefauze par palihgu, bet par welti; tai pilli zaur, fur winsch dshwoja, sahze tik neganti smirdeht, ka ne weens zilweks to ne warreja iszeest; tah'pi winnu ehde; un tahda nelaiime winnam gadda laiku zaur bija ja-zeesch. Bet schi tok beidsot winna zeetu firsi itt ka atmihstinaja; jo 311ta gadda pawehleja, lai wairs tohs kristigus zilwekus ne eenihst wis, dewe scheem brihw, atkal fawas basnizas buhweht; un winnus ir luhdse, lai pah'r winna wesselibu Deewu luhdsoht. Drihs pehz tam usnehme tas Keiseris Konstantin to waldischanu, un tohs kristigus zilwekus aisstahwedams, pa wissam nobeidse tahs waijaschanas, kas prett scheem nabbadsi- neem 300 gaddus bija bijuschas.

Zuhs, mihti lassitaji, laikam gan preezajetees, ka nu stahsti pah'r tahdahm breefmahm us beigahm, un ka nu, flawehs Deews! wairs ne minnehs neds nokauschanas, neds fahr- tus. Ak zil preezigs arri es buhtu, ja man ne wehl ohtru reis schinnis stahstos pah'r luhdsi- gahm negantibahm buhtu jafluddina!

54.

• Pah'r nelahdsigu peedserfchanu.

Meld. Schis teescham irr tas pehdigs laits.

1. Tew suhd'sam, wissu-schehligs Deews! To palaidigu waku, ko plihneeki eenehmuschees, kam teescham pohst's par daku; Tee to par grehkeem ne atsiht; Kas tohs pamahza, tee eenihst; Ak Deews! atgreesi winnus.
2. Peedfertees zitteem tahds salds grehks, ko atmest teem nah't gruhti; Tam pretti stahweht, teem trubst spehks, Ja Deews arr sohdu suhti; Tee kauna mekle sawu gohd'; Ne behda par ne lahdu soh'd' Cetsch sawa trakka prahta.
3. Gan tahdu maj, kas wehra leek, ka dseh- rajs pats few maita, ka nabbags, neweffels tahds teek, Pats tishchahm fewi kaita Pee mee- scham un pee dwehseles, Pee galla leelas isbailes To mohzihs nahwes stunda.
4. Gan Deewa wahr' un muhsu laiks Scheem palaidneekem rahda, ka dshwiba drihs nihtsi, ka twaits; To dsehrajs ne atgahda. Datsch plih- neeks ta zaur ahtru nahw', Kas schodeen spirgts un wessels stahw, Neenu rihtu gall' ar breefmahm.
5. Ak nahz ar prahtu klausitees, Kahds sohds us to sch'e gaida, Kas plihsteht ne grihb mittetees, Kahds nemeers tahdus baida, Kas apsmiej Deewa likkumus, Apbehdina dauds zilwekus, Dauds nelaimu uswelkabs.
6. Tahds saude sawu dwehsele, Tahds pah'r- dserr mant' un gohdu; Tahds paleek sch'e par gah- nekli, Teem sawejeem par sohdu; Tahds plohsabs mahjäs, ka traks swehrs, Un winna nedarbeem nau mehrs. — Woi tahds gan zilweks sawzams?
7. Eht, dsert ar draugeem gaddigi, Ar gohdu baudiht preeku, To tu, Deews! mums ne ais- leedsi, Tew reebj ween, kad pah'rleeku Tas prah- tigs zilweks pah'rpilabs, Un tishcham ta few maitajabs, Urr' agri mirst eetsch grehkeem.
8. Ne klausu pasaul's zilwekeem, Pah'rwalbi meefas prahtu, Stahw pretti launcem kahru- meem, Kad tee tew kahrdinatu; Luhds Deewu, winsch tew palihdsehs, Swehts prahts tad tee- scham uswarrehs tohs dwehseles eenaidneekus.
9. Ja Deewu luhgsi firsnigi, Tad winsch tew dohs ar spehku Ta allaschin pastahwigi Usmahkt scho niknu grehku. Ta Kristum wairak klausifi, Urr' lahga zilweks paliksi, Un dwehsele muhscham glahbsi.
10. No tew, ak Deews! wiss palihgs nah't Pee muhsu swehtischanas; Uygaisno tohs, kas wehl ne mah't Usmarreht kahroschanas; Ap- schelwojees pah'r wisseem teem, Kas nespehj lau- neem kahrumeeem Weenadi pretti stahweht.

Brihw drikkht. No Widsemnes General-gubbernementes pusses: Dr. C. E. Napierky.